

लोक सेवा आयोग

नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क, कृषि, वन, इन्जिनियरिङ्ग (केमिष्ट्री समूह), शिक्षा र विविध सेवाका सबै समूह/उपसमूहका राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी (सहसचिव वा सो सरह पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रमलाई दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।

भाग १ - लिखित परीक्षा

भाग २ - अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क : २००

पूर्णाङ्क : ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

पत्र	विषय	खण्ड	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	अङ्क भार	समय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
प्रथम	प्रशासन र विकास र सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	(क) प्रशासन र विकास	छोटो छोटो उत्तर	१०	१० प्रश्न × ५ अङ्क = ५० अङ्क	१.३० घण्टा	५०	४०
		(ख) सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	लामो उत्तर	५	५ प्रश्न × १० अङ्क = ५० अङ्क	१.३० घण्टा	५०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषय	विश्लेषणात्मक समीक्षा		४	४ प्रश्न × १५ अङ्क = ६० अङ्क	३ घण्टा	१००	४०
		विश्लेषणात्मक र समाधानमूलक उत्तर		२	२ प्रश्न × २० अङ्क = ४० अङ्क			

द्रष्टव्य :

- माथि उल्लिखित सबै सेवा अन्तर्गतका समूह/उपसमूहहरूको पाठ्यक्रमको प्रथम पत्र खण्ड (क) को विषयवस्तु एउटै हुनेछ ।
- प्रथम पत्र खण्ड (क) को लिखित परीक्षा सेवागत रूपमा अर्थात् एउटा सेवा अन्तर्गतका समूह/उपसमूहका लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रवाट एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रवाट छुट्टाछुट्टै दिन पनि हुन सक्ने छ भने प्रथम पत्र खण्ड (ख) को परीक्षा समूह/उपसमूह अनुसार एकैदिन वा अलग अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रवाट हुनेछ । यसैगरी द्वितीय पत्रको परीक्षा पनि समूह/उपसमूह अनुसार एकैदिन वा अलग अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रवाट हुनेछ ।
- प्रथम पत्र खण्ड (क) को लागि एउटा मात्र उत्तरपुस्तिका हुनेछ भने प्रथम पत्र खण्ड (ख) र द्वितीय पत्रका प्रत्येक प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- यथासम्भव प्रश्नहरू नेपालको सन्दर्भमा सोधिने छन् ।
- समस्या समाधानको उत्तर आवश्यकता अनुसार निम्नानुसार चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ:-
(क) पहिलो भागमा समस्याको पहिचान
(ख) दोस्रो भागमा समस्या समाधानको लागि मौजुदा सरकारी नीति र कार्यक्रम
(ग) तेस्रो भागमा समस्या समाधानको लागि सुझाव
(घ) चौथो भागमा सुझाव कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने ठोस तरिका
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- पाठ्यक्रम लागु मिति :- २०६०/ ८ / १६ देखि
- प्रथम पत्र खण्ड (क) परिमार्जन मिति २०६४ । ६ । १७ गते

नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क, कृषि, वन, इन्जिनियरिङ्ग (केमिष्ट्री समूह), शिक्षा र विविध सेवाका सबै समूह/उपसमूहका राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी (सहसचिव वा सो सरह पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- खण्ड (क) प्रशासन र विकास

अङ्क :- ५०

१. राज्य र सरकार

- १.१ व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका बीचको अन्तरसम्बन्ध
- १.२ सरकारको स्वरूप
- १.३ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
- १.४ नेपालको वर्तमान संविधान

२. सार्वजनिक प्रशासन

- २.१ सार्वजनिक प्रशासनका अवधारणाहरू
- २.३ कर्मचारी प्रशासनका विविध पक्षहरू
- २.४ आर्थिक प्रशासन - बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
- २.५ निजामती सेवामा पारदर्शिता र यसका सीमाहरू
- २.६ सार्वजनिक उत्तरदायित्व
- २.८ जनतालाई पुऱ्याउने सेवा प्रभावकारी तुल्याउने उपाय

३. व्यवस्थापन

- ३.१ व्यवस्थापनको अवधारणा र सिद्धान्त
- ३.२ कुशल व्यवस्थापकका कार्य (Functions) र गुणहरू (Attributes)
- ३.३ व्यवस्थापनका विभिन्न पक्षहरू
 - ३.३.१ नेतृत्व
 - ३.३.२ उत्प्रेरणा
 - ३.३.३ निर्णय प्रक्रिया
 - ३.३.४ समन्वय
 - ३.३.५ सहभागितामूलक व्यवस्थापन
 - ३.३.६ टोलीगत कार्य (Team Work)
- ३.४ वार्ता, सम्झौता तथा मध्यस्थता गर्ने सीपहरू र मस्यौदा तयारी प्रक्रिया

४. विकासका आयामहरू

- ४.१ विकास प्रशासनको सिद्धान्त र व्यवहार
- ४.२ योजना, परियोजना कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन
- ४.३ आवधिक योजना र कार्यक्रम
- ४.४ विकासमा जनसहभागिता
- ४.५ दिगो विकास
- ४.६ विकेन्द्रीकरण
- ४.७ मानवीय संसाधन विकास
- ४.८ गरीबी निवारण
- ४.९ सुशासन
- ४.१० मिश्रित अर्थतन्त्र
- ४.११ खुला बजारमुखी अर्थतन्त्र
- ४.१२ विश्वव्यापीकरण

लोक सेवा आयोग

नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क, कृषि, वन, इन्जिनियरिङ्ग (केमिष्ट्री समूह), शिक्षा र विविध सेवाका सबै समूह/उपसमूहका राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी (सहसचिव वा सो सरह पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ४.१३ निजीकरण
- ४.१४ विकासमा राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाको भूमिका
- ४.१५ जनसंख्या र बसाँईसराई

५. लोकतन्त्र र मानव अधिकार

- ५.१ लोकतन्त्र र समावेशीकरण
- ५.२ कानुनी राज्य
- ५.३ मानव अधिकार
- ५.४ लैंगिक सवाल (Gender Issues)
- ५.५ आरक्षण र सकारात्मक विभेद
- ५.६ प्रतिनिधित्वको सिद्धान्त र समानुपातिक प्रतिनिधित्व

६. नेपाली समाज र यस्को बनोट

- ६.१ नेपालका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायहरुको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र धार्मिक अवस्था र रहनसहन
- ६.२ आदिवासी, जनजाती, मधेशी, दलित, अपाङ्ग र महिलाहरुको वर्तमान अवस्था, उत्थानका प्रयासहरु, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरु ।

९ समाप्त ९

लोक सेवा आयोग

नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क, कृषि, वन, इन्जिनियरिङ्ग (केमिष्ट्री समूह), शिक्षा र विविध सेवाका सबै समूह/उपसमूहका राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी (सहसचिव वा सो सरह पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- खण्ड (ख) सेवा, समूह सम्बन्धी सामान्य विषय

पूर्णाङ्क ५०

१. निजामती सेवा ऐन, २०४९ र निजामती सेवा नियमावली, २०५०
२. खाद्य ऐन, २०२३ र खाद्य नियमावली, २०२७
३. उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०५४ र उपभोक्ता संरक्षण नियमावली, २०५६
४. नेपाल गुणस्तर (प्रमाण चिन्ह) ऐन, २०३७ र नेपाल गुणस्तर (प्रमाण चिन्ह) नियमावली, २०४०
५. वातावरण संरक्षण ऐन, २०५३ र वातावरण संरक्षण नियमावली, २०५४
६. औषधी ऐन, २०३५ र औषधी नियमावली, २०४२
७. वन ऐन, २०४९ र वन नियमावली, २०५१
८. विज्ञान तथा प्रविधि नीति, २०६१
९. सूचना प्रविधि नीति, २०६७
१०. विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०४९
११. चालु आवधिक योजना

९ समाप्त ९